

ҚАЛБА ТЫНЫСЫ

№ 21 (9434) Жұма, 29 мамыр 2026 жыл

Газет 1934 жылдан бастап шығады

Соңғы қоңырау үні

Соңғы қоңырау – тек оқу жылының аяқталғанын білдіретін белгі емес. Бұл – он бір жыл бойы білім нәрімен сусындатып, тұлға болып қалыптасуға жол ашқан қара шаңыраққа деген құрмет пен қиастықтың белгісі. Тұңғыш рет мектеп табалдырығын аттаған бүлдіршіннен, бүгін елінің ертеңіне айналар саналы азамат болып шығу – үлкен мектеп ұжымының, аяулы ұстаздар мен ардақты ата-ананың бірлескен еңбегінің жемісі. Ақиық ақын Мұқағали Мақатаев мектеп табалдырығын алғаш атаған бүлдіршіндер туралы бір өлеңінде «тарыдай болып кіресің, таудай болып шығасың» деп тауып айтқан. Сөйткен он бір жыл артта қалып, көкірек толы арманмен биыл жас түлектер мектеп бітірді. Жарма ауданындағы барлық мектептерде мектеп бітіруші түлектерге арналған салтанатты шаралар өтті. Қалбатау ауылындағы Маяковский орта мектебінде өткен мерекелік салтанатты кешке аудан әкімінің міндетін атқарушы Берік Терлікбаев қатысып, жас түлектерге жарқын болашақ тіледі.

– Биылғы оқу жылы ауданымызда жалпы 6128 оқушы білім алды. Олардың ішінде 9- сыныпты – 615 оқушы, 11- сыныпты 395 түлек аяқтап отыр. 39 мектеп бітіруші «Алтын белгі» иегері атануға, ал 25 үміткер үздік аттестат алуға үміткер. Бұл көрсеткіштер – білімге деген құштарлықтың, еңбек пен табандылықтың белгісі. Президент Қасым-Жомарт Кемелұлы «Мектеп – білім мен тәлім – тәрбиенің киелі ордасы. Өскелең ұрпақты білімпаздыққа баулу қаншалықты маңызды болса, оларға дұрыс жол көрсету, бағдар беру де соншалықты маңызды. Біз жастардың адал әрі еңбекқор болып өсуіне ерекше мән беруіміз қажет» деген болатын. Жауапкершілігі жоғары әрі қастерлі міндетті абыроймен атқарып жүрген барша ұстаздар қауымын оқу жылының аяқталуымен құттықтай отырып, жас түлектерге қанаттарыңыз талмай, бейбіт еліміздің көгінде шарықтап, ата-аналарыңыздың үмітін ақтауларыңызға тілектеспін. Әрдайым жолдарыңыз ашық болып, арман-мақсаттарыңызға жете беріңіздер, – деді Берік Серікқанұлы.

Мерекелік шарада 11-сыныптың түлектері құттықтау сөз сөйлеп, сынып жетекшілері соңғы қоңырауды соқты. Одан соң жас түлектер мектеп алаңында вальс билеп, ән шырқап, ұстаздарымен қоштасты.

Жалпы жас түлектердің аудандағы мектеп бітіру кештеріне аудан әкімінің орынбасарлары, кент, қала және ауылдық округ әкімдерінің қатысуымен салтанатты шаралар ұйымдастырылды. «Мұғалім – мектептің жүрегі» демекші, әр шәкірттің бойына адамгершілік нәрін егіп, білім шыңына жетелеген ұстаздардың еңбегі өлшеусіз. Түлектердің бүгінгі жетістігі – мұғалімдердің төзімі мен шексіз махаббатының көрінісі. Мектеппен қоштасу – балалық шақпен қоштасу болғанымен, бұл үлкен армандардың орындалатын шағының бастауы.

Алда үлкен сынақ – Ұлттық бірыңғай тестілеу мен мамандық таңдау кезеңі тұр. Осы сынақтардан сүрінбей өтіп, қалаған оқу орындарының талапкері, өзі қалаған мамандықтың мықты маманы болуына біз де сәттілік тіледік.

К.Шынбат.

ҰЛТ РУХАНИЯТЫНЫҢ АЛТЫН ДІҢГЕГІ

Kaspi QR

Жазылым үшін ақысын төлеу
Оплата за подписку

«Қалба тынысы» газеті
Газета «Қалба тынысы»

kalba_tynysy

kalba_tynysy

@rv_media2@mail.ru

8-723-47-6-26-99

Әкімдік отырысы өтті. Дүйсенбі күні аудан әкімінің міндетін атқарушы Берік Терлікбаевтың төрағалығымен әкімдік отырысы өтті. Жиын барысында күн тәртібінде бірнеше мәселелер қаралды. Атап айтар болсақ, өрт қауіпсіздігі, балалар мен жасөспірімдердің жазғы демалысы, қалдықтарды басқару және экологиялық бағдарламалар сынды мәселелер. Күн тәртібіндегі алғашқы мәселе “2026 жылдың өрт қауіпті маусымына дайындық” барысы туралы аудан әкімі аппаратының жұмылдыру дайындығы, азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар бөлімінің басшысы Қайрат Куяспаевтың баяндама жасады. Сондай-ақ, Төтенше жағдайлар бөлімі бастығының міндетін атқарушы Дидар Мейрамбекұлы Зейнолдин қосымша ақпарат берді. Жиында 2026 жылдың жаз маусымындағы өрт қауіпсіздігінің алдын алуға дайындық жұмыстары талқыланып, өңірдің өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатындағы ауқымды жұмыстар жоспарланды. Келесі кезекте, балалар мен жасөспірімдердің жазғы демалысын ұйымдастыру барысы туралы білім бөлімінің басшысы Ақзамов Данияр Тоқанұлы баяндамасын ұсынды. Бұған қосымша санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының басшысы Аймерек Айтжанқызы Жалелова ақпарат берді. Жалпы жаз маусымындағы балалар мен жасөспірімдердің жазғы демалысы, сауықтыру және жұмыспен қамту мәселелері көтеріліп, жазғы демалыс кезінде балалардың қауіпсіздігі мен денсаулығын сақтау басты назарда болатыны баса айтылды. Сонымен қатар, Аймерек Айтжанқызы өндіріс және тұтыну қалдықтарын

басқару барысы туралы және тұрғын үй-коммуналды шаруашылық, жолаушы тасымалдау көлігі және автокөлік жолдары бөлімінің басшысы Сержан Төлеубекұлы да қосымша ақпаратты жиынға қатысушылар назарына ұсынды. Жиында көтерілген бұл мәселе бойынша қалдықтарды жинау, пайдалану, залалсыздандыру, тасымалдау және сақтау бойынша санитариялық-эпидемиологиялық талаптар талқыланып, ұсыныстар айтылды. Еліміздегі “Таза Қазақстан» экологиялық акциясы аясында Қалбатау ауылдық округінің әкімі Қанат Рақыжанов және Шар қаласының әкімі Эрдос Мурумбаев аталған елді мекендердегі жүргізілген сенбілік жұмыстары жайында, жалпы қоршаған ортаны қорғау және экологиялық жағдайды жақсарту мақсатында қолға алынған жұмыстар туралы қысқаша есеп берді. Жиын қорытындысында атқарылатын жұмыстар тұрақты бақылауда болатыны айтылып, берілген тапсырмаларды сапалы әрі мерзімінде орындау барлық жауапты мекемелер мен сала басшыларына міндеттелді. Кәусар Арықханқызы.

21 мамыр – еліміздің рухани қазынасын байытып, мәдени мұрамызды көздің қарашығындай сақтап, оны болашақ ұрпаққа аманаттап жүрген шығармашылық иелерінің төл мерекесі. Мәдениет – халықтың болмысын, тарихын, салт-дәстүрі мен рухани құндылықтарын ұрпақтан-ұрпаққа жеткізетін алтын көпір. Мәдениет саласының мамандары – қоғамның рухани дамуына өлшеусіз үлес қосып жүрген жандар. Олар ұлттық өнерді дәріптеп, төл тарихымыз бен дәстүрімізді насихаттау арқылы елдің рухани тұтастығын нығайтуға қызмет етіп келеді.

Таяуда «Абай елі – өнер кеніші» атты облыстық көркемөнерпаздар байқауының қорытындысы бойынша аудандар арасында 2-орынға ие болған Жарма ауданының Мәдениет үйіне толық қамтылған музыкалық аппаратураны облыс әкімі Берік Уәли салтанатты кеште табыс еткені белгілі.

Айтулы мереке қарсаңында аудан әкімінің міндетін атқарушы Берік Терлікбаев өңірдің мәдениет майталмандарын мерекелерімен құттықтай отырып, жұлделі 2-орыннан көрінген өңірдің өнерпаздарына құрмет көрсетті. Ауданның мәдениет саласының дамуына сүбелі үлес қосып, марапат төрінен көрініп жүрген өнер иелеріне мерекелік ақ тілектер айтылып, еңбектеріне шығармашылық табыс тіледі. Ұлттық өнері мен мәдениетін өркендетіп, халықтың рухани дүниесін байыту жолында аянбай еңбек етіп жүрген мәдениет қызметкерлері қандай құрметке лайық екені сөзсіз.

Ұлттық құндылықтарымызды ұлықтап, рухани мұрамызды кейінгі ұрпаққа жеткізу жолында зор еңбек етіп жүрген ауданның мәдениет қызметкерлері қашанда жармалықтардың ыстық ықыласына бөленіп, өнердің биік тұғырынан көрініп жүр. Жарма топырағында мәдениет пен өнердің орны қашанда ерекше.

Ал апта басында әрбір ауылдық округтің өнерлі өнерпаздары бақ сынаған «Жарма елі – өнер кеніші» аудандық көркемөнерпаздар байқауының қорытынды концерті Мәдениет сарайында өтті. Мәдени шараға көркемөнерпаздар байқауының аудандық кезеңіне іріктеуі барысында үздіктер қатарынан көрінген өңірдің ауыл, қала, кентінен келген өнерпаздар қатысты.

Өнердің кенішінде таланттарын танытып жүрген аудандық көркемөнерпаздар байқауының жеңімпаздарын аудан әкімінің міндетін атқарушы Берік Терлікбаев салтанатты түрде марапаттады.

Аудандық байқау қорытындысы бойынша жүлдегерлер қатарынан көрінген жеңімпаз өнерлі ауылдық округтің өнерпаздары ұйымдастырушылар тарапынан қаржылай сыйлықпен марапатталды. Атап айтар болсақ, 1-орынды Шар қаласынан келген өнерпаздар иеленіп, үш жүз мың теңгелік қаржылай сыйлық алды. 2-орынды Үшбіік, Аршалы, Қапанбұлақ ауылдық округтерінің атынан қатысқан өнерпаздар еншілеп, екі жүз мың теңгеге ие болды. 3-орынды Қаратөбе, Бірлікшіл ауылдық округі алып, оларға жүз мың теңге табыс етілді. Ал өнер додасына қатысуға белсенділік танытқан бірқатар округ әкімдері мен мектеп директорлары Алғыс хаттармен марапатталды.

Өнер мен мәдениетті ұлықтаған тағылымды кеш өңір өнерпаздарының талантын тағы бір қырынан танытып, ұлттық өнердің ұлықтаған шығармашылық өнер байқауына көрермендер ризашылықтарын білдірді.

Кәусар Арықханқызы.

Өшпейтін іс, өлмейтін есім

Бір құдіретті күштің бары анық. 2025 жылдың соңы мен 2026 жылдың бірінші тоқсанында қолыма туған ауылым Қызылшілік туралы кітаптар кезек-кезек тиді. Біріншісі - Талас Гүлнұр Қайырқызының жазған «Биік тұлға» атты шығармасы өлкеміздің атақты, білімді, ұзақ жыл Шар ауданының білім бөлімін басқарған Жағыпар Орынбаев туралы, әрі кітап кейіпкерінің еңбек еткен жылдарындағы қолжазбаларының да осы кітапқа анық еніп, сол арқылы ауылымның басынан өткен қилы-қилы тағдырларын танып, тарихи сырларымен танысып, көңілді жерлерінде жырғап (мәз болып), қиын-қыстау оқиғаларын оқығанда көңілім босап, жылап отырып оқыдым, өткен күннің белгілерін тайға таңба басқандай етіп, өлкеміздің өмірін кейінгі ұрпаққа: «Біліңдер, есте сақтаңдар» - дегендей жазып кеткен екен ...

Кітап менің қолыма «Божығұр» ауылдық округінің ардагерлер кеңесінің төрағасы Құрманғали Бұқаров арқылы кездейсоқ тиді. Жағыпар Орынбаевтай ұлы тұлға кезінде білімді бағалап, шопандар бригадасына баратын оқушылардың құрамынан қалдырып, ұстаздық тұсауымды кескен тұлға, мен арқылы талай оқушының әдебиетке деген ынта, бейім, пейілі оянды. Ол да байқампаз тұлғаның байыпты қасиетінің бір ерекшелігі, болашақты ойлағаны екен. Естеліктерінде ежелден ел тәуелсіздігі үшін күрескен Абылай, Қабанбай, Бөгенбайлар туралы, Ұлы Отан соғысы жылдарындағы ауыл өмірі, оның алдында болған зұлмат жылдыр, саяси қуғын сүргінге ұшыраған халқымыздың сүт бетіндегі қаймақтары туралы еске алып, естігенін, есіндегісін, кішкентай ғана Қызылшілік ауылындағы зобалаң жылдардағы оқиғаны да естуі бойынша іздестіріп, естелік етіп жазған. Жай естігенін жазу емес, еліміздің елеулі адамына байланысты, оған жасалған қастандыққа өзегінің өртенгенін байқадым, кітаптан үзінді келтірейін: «Әкімшіл-әміршіл сталиндік қуғын - сүргін заманда «халық жауы» деген жала жабылып, есімдері халық санасынан өшуге айналған халқымыздың біртуар ұлдарының бірі Әзімбай атын мен алғаш рет әкемің аузынан 1943 жылдарда естідім, - дейді Жағыпар аға, әрине, ол кезде «халық жауы» аталған Әзімбай жөнінде сөз айтудың өзі қауіпті болатын. Соңғы жылдарға дейін мен Әзімбай туралы бар білгенім осы еді. Әзімбай тұтқынға алынар алдында туған ауылы Қызылшілікке келіп кеткен. Ол кезде Қызылшілік сайдың тасындай азаматтары көп іргелі ел болған. Алыстан ел-жұртың, Делбегетей бауырын сағынып, Әзімбайдай ардақты ұлы келгенде үйінде кім көсіліп жатады, бүкіл ауыл құшағын жая Әзімбайға сәлемдесуге келеді. Өзекеңмен әңгімелесіп, ауыл іргесіндегі көкмайсада отырып, ас ішіп, сусындап, көңілдерін бір көтеріп қалады. Ол елден аттанған соң, кешікпей тұтқынға алыныпты. Осы суық хабар сұр жылындай болып елге жетеді. Адам тағдыры эзеділдің бір ауыз сөзімен шешіліп жатқан сол бір зұлмат заманда ел ішіндегі сұм-сұрқиялар да қарап жатпаған ғой. Сондайлардың біреуі ауылдағы бетке шығар азаматтардың бәрине ойдан шығарып жала жауып, Әзімбайдың жақтастары, шпиондары мен зиянкестер, Совет өкіметінің қас-жаулары деп, ауылдың он үш азаматын тізімдеп НКВД-ға хат жазады. Қайран ақ ниетті аңқау қазағым-ай, сол тізімде аталғанның бірі почта тасушы Байдалы әлгі хаттың күдікті екенін білсе де, жібермей қоюға заңнан қорқып, өзімен қоса 13 азаматтың түбіне жеткен сол хат бар почтаны өз қолымен Делбегетей станциясындағы почта бөлімшесіне апарып өткізеді. Байдалы ауылдан станцияға аттанарда әйеліне осындай бір күдікті хатты әкетіп барамын, апармауға қорқамын, осыны еттеп Орынбайға жеткізерсің деген екен. Орынбай мұны ести сала бір сенімді жігітті Делбегетейге шұғыл түрде аттандырады. Оған Байдалыны қуып жетіп, күдікті хатты мұнда алып кел деп тапсырады. Әлгі жігіт атты қансорпа ғып Делбегетейге жеткенде, Байдалы почтаны жаңа ғана өткізіп тұр екен. Почтаның бастығынан күдікті хатты кері сұрап алуға бағылдары жетпейді. Өйткені заман солай. Осыдан көп ұзамай, 1938 жылдың қаңтарында НКВД-ның бір топ жандеттері келіп, ай-шайға қарапай 13 азаматты көгендеген қозыдай тізіп айдап әкетеді. Ол жігіттер мыналар: 1.Лекерев Байжұман – Әзімбайдың туған ағасы, сельПО-ның есепшісі, 2.Лекерев Орсай – Әзімбаймен әкесі бір, шешесі бөлек, колхозшы, 3.Жабықбаев Жұмақожа – Асқаралы колхозының есепшісі, 4.Әлжанов Сағаді – колхозшы, 5.Кебекбаев Байдалы – почта тасушы, 6.Қасенов Садуақас – колхозшы, 7.Қысыков Мағауия – гимназия бітірген, ауылдағы дүкеннің сатушысы, 8.Мендібаев Бүркітбай -колхозшы, 9.Мендібаев Оразхан – колхоз бригадирі, 10.Мұштаримов Халел – Мұрат ауылдық кеңесінің төрағасы, 11.Нұрқенов Жанғазы – колхозшы, 12.Нұрқенов Хамза – колхозшы, 13.Смайылов Бектоғай – колхозшы. Бұлардың бәрі қазір ақталған. Аман не, қыршын азаматтар сұм-сұрқияның жапқан жаласымен, үштіктің үкімімен 1938 жылдың ақпанында Әзімбай Алматыда атылған кезде бұлар Семейде атылып кеткен. (Биік тұлға кітабынан 233, 235, 245, 246 беттер).

Көп жылдардан соң, яғни, Әзімбай Лекеревтің 90 жасқа толу қарсаңында іздеушілері көбейеді, мәліметтер ізделеді, білетіндерден сұралады, жары Халидамен қыздары Айседора (әкесінен 4 жасында қалса да әкесі туралы еміс-еміс есінде) және Альфияға жолығып, сұхбаттасады, осылайша, Әзімбай Лекерев туралы көптеген баспа беттерінде, мақалалар жарық көреді. 90 жылдықтан соң полковник Шаймардан Қалиақпаровтың «Жоспармен жойылған тұлға» атты үш томдық деректі романы жарық көріп, 37 жыл ғана өмір сүрген Алаштың ардақты азаматы Әзімбай Лекеревтің

бүкіл өмірбаяны, әкімшіл-әміршіл жүйенің жалған саяси айыптауларының құрбаны болған тұлғаның өмір жолы арқау болады.

Деректі романдағы Әзімбай Лекерев кім? Халқын жанымен сүйген ардақты азамат, Мәскеуден білім алған, қазақтан шыққан тұңғыш жоспарлаушы – экономист, Қазақстанның алғашқы бесжылдық жоспарын құрушы, профессор, ғалым, қоғам қайраткері, КСРО Жоғары Кеңесінің, Қазақ коммунистік (большевиктер) партиясы Орталық комитетінің мүшесі, қазақ интеллигенциясының бетке ұстарларының бірі, аудармашы, әдебиет сыншысы. Осы аз өмірінде Қазақстанның дамуына өлшеусіз үлес қосып, елжандылығымен, Отан үшін дүниеге келіп, Отан үшін жазықсыз жанын қиған аяулы жан. Деректі романның авторы Шаймардан Қалиақпаровтың да Әзімбай Лекерев туылған өлкеден екені сол өлкенің адамдары мен табиғатын суреттеуінен анық байқалады, ойыма М.Мақатаевтың

«Таныс өлке,

Таныс аймақ,

Таныс маң» - деген тармақтары оралады, Қызылшілік ауылының, оның маңайындағы жерлердің әсем табиғаты тамаша суреттелген, ол ең басында аталған Жағыпар аға шығармасында да бар, өйткені ауыл маңы шынымен дәл сондай көрікті, айнадай жарқырап, Әлжан көлі де көрінеді (Әлжан қажының атымен аталған). Әлжан қажы мен Хасен қажы бірге туған, ағалы-інілі. Мен Хасен қажының немересі Солтанғазы атамнан туған қыздың қызымын.

«Жоспармен жойылған тұлға» кітабындағы аттары аталған көп кейіпкерлердің бірі Қабдеш Байжұменов ағаны бала кезімде көзім көрді. Бір ауылдың адамдары бір-бірімен туысып кетеді ғой, бірімен қаны туысса, бірімен жаны туысып ... менің анамды «апай» деп жақын тартатын, «мен анамның 40 тас асып, 50 – ге аяқ басқан кезінде, әкемінің 50 – ден асып 60-ты алқымдаған шағында туған кенже баламын»....

Кітапта айтылғандай «Бұлақ» ауылынан ауылға қайта оралған кезі болса керек ... бұрын кішкентай кезімде көрмегенмін, көрген кезім сол 6-7-сынып оқып жүрген шағым. Әңгімелесіп отырғанда мына бір сөзін құлағым шалғаны бар: «Арманда кетті ғой арманда, жазықсыз еді, жазықсыз, қолыңнан келетіні соңында қалған, әкі баласы мен жеңгеме көмектесіп тұру», бұл кез 60 жылдардың соңы, осы сөз ойымда тасқа басылған таңбадай қалып қойыпты, бірақ Әзімбай Лекерев туралы көп естімеппін, қазір ойлап отырсам, үрейлі ел атын да атай бермейді екен-ау деген ой келеді, Қабдеш ағаның әңгімесін 60 - жылдардың соңында естісем, аулымыздың ардақтысы мен дүниеге келгеннен кейінгі 2 жылдан соң ақталған екен, яғни бұл 1957 жыл.

Мақтауға тұратын ұлын даттаған елден не сұрайсың? ! Осындайда азап шеккен Алаштың абыз ұлының бірі, айтулы азаматы Ахмет Байтұрсынұовтың:

«Қинамайды дарға асқаны, атқаны,

Қинамайды абақтыда жатқаны.

Маған қиын осылардың бәрінен,

Өз ауылымның иттері үріп қапқаны» өлені оралады. Көзі қиып қандай адам жала жауып, күйе жақты екен?!

Көз алдынан ауыл үйлерін, онда тұрған адамдарды өткіздім, ешкімді замандыққа қимаймын ... мүмкін көшіп кеткен болды ма екендеп те ойлаймын .... Ал өзім қазір: «Мен профессор Әзімбай Лекерев туған ауылданмын», - деп мақтанышпен айтамын .... Саяси қуғын-сүргіннің құрбаны деп айтуға неге екенін ауызым бармайды, азапты оялардан аулақ болғым келеді-ау деймін ... Өткен ғасырдың 90 жылдарында ғана баспа беттерінен мәлімет алдық .... Әзімбай Лекеревтің алғаш Қарасу кеңсінде 90 жылдық мерейтойы аталып өтіп, сол кезде жас ұстаз, жас маман Ерлан Абдуллин өмірбаянымен танысып, шағын ауылдан шыққан, кезіндегі даңқты адамның білімі мен еңбегінің зор екенін, адамгершілік қасиетінің мол екенін пайымдап, 90 жылдық

тойдың қарсаңында жерлес ағасының, халқымыздың біртуар ұлының құрметіне баскетболдан оқушылар арасында аудандық жарыс ұйымдастырады. Қазақ қайраткерінің тойына қос қызы қатысып, Қызылшіліктен үш шақырым жердегі Асқаралы орталау мектебіне Әзімбай Лекеревтің аты беріліп, алғашқы үлкен шара 1991 жылы өтіпті. 1995 жылы Ерлан Абдуллин мектеп директоры қызметіне тағайындалып, Ә. Лекеревтің 100 жылдық тойына ыждаһаттылықпен дайындық жасап, бір жарым жыл бұрын құрылған жоспар бойынша ұжыммен ақылдасып, жасы үлкен ұстаздардың қолдауы жігер беріп, оларға жас ұстаздар еріп, 2001 жылы 29 қыркүйекке жоспарлап, алдын ала 2000 жылы 15 желтоқсанда Алматыға барып, отбасы мүшелерімен кездеседі, Мерейтой иесінің жары Халида Елжебаева (ерлі-зайыптылардың жас айырмашылығы 14 жас), 6 жыл ғана отасқан адам, өмірін жарына деген адалдықпен өткізеді, қыздары Айседора мен Альфияны оқытады, Әзімбай Лекеревтің атына дақ түсірмей, тек жоғары өрлетеді. Атақты тұлғаның туы жығылмай, өзі жоқ болса да, өмірі жарқын естеліктермен жалғаса берді, әрине бұған отбасының еңбегі өте көп.

... Ә. Лекеревтің мүсінін жасату үшін Ерлан Абдуллин Семей қаласындағы суретшілер одағының шеберханасына тапсырыс беріп, сол кезде қомақты қаржы жүз мың теңге жұмсайды, Қарасу округіне қарасты шаруа қожалықтары да, жеке адамдар да көмек қолын созады, «қалауын тапса қар жанады» деген осы. Мерейтой ойдағыдай өтіп, ҚР Жазушылар Одағының мүшесі, отставкадағы полковник Шаймардан Қалиақпаров баяндама жасап, мүсін қойылып, мектепте мұражай ашылады, тойға ауыл адамдарымен бірге арнайы шақырылған қонақтар қатысады. Одан бері де ширек ғасыр өтті. Ерлан Абдуллин әлі азаматқа лайық істерді, қоғам қайраткеріне деген құрметті, ел ардақтысына арналған абыройлы істі тоқтаусыз жалғастыруда, екі педагогикалық мамандығы бар Ерекең кейде спорттық шаралар өткізсе, кейде тарихи маңызы зор қазақ тарихында терең із қалдырған Әзімбай Лекерев сияқты азаматты еш есінен шығарған емес, сол округте мектеп директоры болды, округ әкімі болды, қазір Шар қаласында ұстаз, бастаған ісін тастаған емес .... Азаматтың ісі адамды разы етеді.

... Алпысыншы жылдары-ақ, Қарасудың бөлімшелері болған, бір кездері көлемді ауыл болған, егіз баладай қатар аталатын Қызылшілік, Асқаралы ауылдары азайған, Ә. Лекерев атындағы мектеп те жабылған. Азайған дейміз-ау, ағалар шығармалдарында жазылғандай көркем бейнелі Қызылшілік ауылы мүлде құрыған, аты бар да, заты жоқ, осындағы соңғы шаруа қожалығын басқа ауданнан келген адам сатып алып, мал шаруашылығымен айналысуда.

Ұстаз Е. К. Абдуллиннің мақсаты Ә. Лекерев есімі бірте-бірте санадан өшіп, ұмыт болмаса деген – ой. Келешек ұрпақ кемел тұлғаны қиын замандағы қилы тағдырлы жанның көрген қияметін келесі ұрпақ көрмесе екен, бұл менің де ой – пікірім. Ұстаздық деген – ұлы жол. Ұлы жолдағы ұлыларды ұмытпайтын да, ұмыттырмайтын да ұстаздар көбейе берсін. Бір кездері Ломоносов атындағы сегізжылдық мектептің, кейіннен бастауыш мектеп болған, орны ғана бар, қателеспесем, жанында биік өскен, тамыры тереңдеген жеті ағаш бар еді. (терек-ау деймін) маңынан бір-екі рет өткенде әлі де тұрғанын байқадым .... Даңқты жерлесіміз саяси қуғын-сүргіннің құрбаны болған Әзімбай Лекеревтің істері де жапырақ жайып, тамыры тереңге кеткен осы теректер тәрізді ....

**Жұмбақыт Толышқызы Рахметова, ардагер ұстаз
Жарма ауданының құрметті азаматы,
ҚР Мәдениет саласының үздігі,
ҚР «Ерен еңбегі үшін», «Білім саласын дамытуға
қосқан үлесі үшін», «Жарма ауданына сіңірген
еңбегі үшін» медальдерінің иегері.**

ЕРЕКШЕ САБАҚТАН
АЛҒАН ӘСЕРІМІЗ5-сынып оқушысы
Баярыс Кәусар

Әдебиет сабағы – мен үшін ең қызықты әрі ерекше пәндердің бірі. Бұл сабақта біз тек өлең мен әңгімені оқып қана қоймай, кейіпкерлердің жан дүниесін түсініп, өмірдің түрлі қырларын танимыз. Биылғы жылы біз жаңа қазақ әдебиеті деген пәнмен танысып оқу бастадық. Әдебиет адамды ойлануға, сезінуге, жақсы мен жаманды ажыратуға үйретеді. Сондықтан әр әдебиет сабағы менің жүрегімде ерекше әсер қалдырады. Сондай бір ерекше сабақтардың бірінде пән мұғаліміз Нүрәлуәт Ақыштың “Нағыз әже қайда?” әңгімесін таныстырды.

Үйге келіп әңгімені толық аса қызығушылықпен оқып шықтым. Мектепке барған соң барлық сыныптастарым мұғалімге “Неге Азат қыздары Ая мен Райханға нағыз әжені тауып бере алмады?” деген сұрақ қоя бастады. Ұстазымыз Гульназ Ернатовна сәл ойлансып “Онда біз өзіміз нағыз әжені сабағымызға қонаққа шақырайық” деп

ой салды. Содан сыныптағы Серікжан Нұрасылдың әжесі Тұлебаева Каламакасты сабағымызға қонаққа шақырдық. Кездесу сабағын барлық оқушы асыға күттік. Сол сәт те жетті. Есіктен басында кимешегі бар, үстінде қазақи оюлы желеткесі бар, қолында жіп иіретін ұршығы бар әже кіріп келгенде барлығымыз зор қуанышпен қарсы алдық. Әңгімедегі Азаттың қыздарына көрсетемін деген өзінің нағыз әжесі біздің сабағымызға келді. Барлығымыз әжені зор қошеметпен қарсы алып, ортамызға отырғыздық. Өзіміздің үйден дайындап келген әже туралы өлеңдерімізді, мақал-мәтелдерімізді айтып бердік. Әжеміден ерте кезде әжелеріміз киген кимешек пен ұршық, мәсі туралы мол ақпараттар біздік. Ұстазымыз қазақ әдебиетіндегі ақын-жазушылар мен ғұламаларды тәрбиелеген әжелері туралы мәселен, Абайдың әжесі Зере, Шоқанның әжесі Айғаным, Мұқағалидің әжесі Тиін, Бауыржанның әжесі Қызтумас және тағы басқа да мол ақпараттармен таныстырды.

Әжемізге түрлі қызықты сұрақтар қойдық. Қарақат Әбдідинаның “Ғасыр әжем” әнін орындап бердік. Сабақ соңында әжеміз өзінің жылы лебізі мен батасын беріп, бізге тәттілерін беріп қантты. Сабақтың сондай қызық өткені Әжемізбен қимай-қимай қоштасып шығарып салдық. Сабақтан кейін барлығымыз қуанып өз ойымызды ортаға салып, сондай ерекше сезіммен үйге қаттық. Ұстазымыз осындай есте қаларлық қызықты, ерекше сабақтардың жиі өткізіліп тұрса деген өтініш айттық. Біздің сабаққа деген қызығушылығымыз бен мол ақпараттар бергені үшін мұғалімімізге мол алғысымызды білдіреміз.

ҒҰМЫРЫ
ҮЛГІ ҰРПАҒЫНА5-сынып оқушысы
Толуханова Айзера

Бүгінгі өсіп келе жатқан жас ұрпақ өткенін ұмытпай, бүгінгі келешекке жалғап отырса еліміздің дамуы өз үлесін қосар саналы ұрпақ болып өседі. Осы орайда мен әр кез әжесі мен анасының саналы ғұмырын өз ұрпағына үлгі етіп айтып отыратын апам Сембинова Айгүлдің әжесі Сембинов Жансейіт пен анасы Сыдықова Жамет туралы ой толғасам деймін.

Ерте есейіп еңбекке ерте араласқан саналы ғұмырын ұстаздық жолына арнаған Жамет әжеміз 1920 жылы Жарманың қасиетті мекені, үш әулиге мекен болған Ортабұлақ ауылында дүниеге келген. Ауылда жетіжылдық білім алып, Семейдің мұғалімдер даярлайтын педучилищесіне түседі. Оқуын ойдағыдай аяқтап, өз туған ауылына келіп алғашқы еңбек жолын бастайды. Еңбекке ерте араласқан әжеміз қандай жұмыс болмасын қиындығына төзіп, соғыс кезінде де ауылда ауыл балаларына сабақ бере жүріп, колхоздың да жұмысына араласты. Таңның атысы, күннің бағысына қарамай, күн-түн демей бірнеше қызметті қатар ала жүріпті.

Ауылдағы соғысқа кеткен азаматтардың барлық қызметтерін белдерін жазбастан өздері “біз әйелдерміз, біз нәзік жанды” демей жұмыс істепті.

Ортабұлақ ауылында қаншама мыңдаған балаға алғаш әріп танытып, үлкен өмірге аттандыратын әжеміз Жамет қырық жылғы ғұмырын осы білім саласына арнаған екен. Зейнеткерлікке шыққаннан соң да, сол мектепте бірнеше жыл сабақ беріпті. Қаншама шәкірттерінің арасына түрлі маман иелері қазіргі таңда зейнеткерлікке шығып, алғаш білім берген ұстаздарын әлі күнге дейін естеріне алып отырады. Ауған соғысында қаза тапқан ағамыз Мұхтар Оспанов та осы әжеміден білім алған екен. Әжеміз 1994 жылы өмірден озған екен.

Атамыз Сембинов Жансейіт 1910 жылы дүниеге келген. Балалық шағы қиын-қыстау кезеңмен тұспа-тұс келген атамыз ерте есейіп, еңбек жолын ерте бастаған. Ұлы Отан соғысына 1942 жылы аттанып, 1945 жылы денесіне бірнеше жерден оқ тиіп, қолынан жараланып оралды. Соғыстан келгеннен күннен бір күн де дем алмастан соғыстан кейінгі ауылды көтеру үшін Сталин колхозында есепші болып қызмет атқарды. Атамыздан балалары соғыс туралы сұрағанда ешнәрсе айтпай, тек “сендер соғыс көрмеңдер, бейбітшілік өмірдің рахатын көріңдер” деп қана айтатын деп апам еске алады. Тек бір рет қана ит тұмсығы өтпейтін қалың орманда қан кешіп аса қиындықпен соғысқандарын ғана айтқан екен. Жансейіт атамыз 1971 жылы дүниеден өткен. Атам мен әжеміз екі ұл мен екі қыз тәрбиелеп өсірді, олар әр түрлі салада қызмет атқарып қазіргі таңда зейнеткерлікке шыққан.

Өскелең ұрпаққа өткенімізді білу - парыз, ал оны келешекке жеткізу - міндет. Сондықтан біз, осындай аталарымыз бен әжелеріміздің ерлік пен еңбекке толы өмірінен үлгі алып саналы ұрпақ болып еліміздің дамуына өз үлесімізді қоса білейік.

АУДАН ТҮРҒЫНДАРЫНЫҢ НАЗАРЫНА!

Ауылшаруашылық малдарын бірдейлендіруден
өткізу және ветеринариялық паспорт алу тәртібі туралы

Қазақстан Республикасының «Ветеринария туралы» Заңының 25-бабында көрсетілген талаптары бойынша. Жеке және заңды тұлғалардың жануарлар ауруларының, оның ішінде жануарлар мен адамға ортақ аурулардың алдын алу жөніндегі міндеттері

Жеке және заңды тұлғалар:

5) ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіруді қамтамасыз етуге;

7) ветеринариялық-санитариялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін өз жануарларына уақтылы вакцина етуге және олардың диагностикасын қамтамасыз етуге;

12) ветеринария саласындағы мамандардың ветеринариялық іс-шаралар өткізу бойынша қызметтік міндеттерін орындау кезінде оларға жәрдем көрсетуге;

Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің

2015 жылғы 30 қаңтардағы № 7-1/68 бұйрығына сәйкес

Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіруден өткізу мақсаты диагностикалық зерттеулер нәтижелерін және оны аса қауіпті адамдармен жануарларға ортақ ауруларға қарсы ветеринариялық дауалау туралы деректерді, сондай-ақ жануардың иесі туралы деректерді жануардың жеке нөмірін АЖБ дерекқорына енгізу.

Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіруден өткізу принциптері

ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру-дерекқорға ауыл шаруашылығы жануары туралы мәліметтерді енгізе отырып және ветеринариялық паспорт бере отырып, бірдейлендіруді жүргізуге арналған бұйымдарды (құралдарды) пайдалану, таңбалау арқылы жануарларға жеке нөмір беруді қамтитын жануарларды есепке алу жұмысы болып табылады.

ІҚМ, ҰММ, Түйе, Шошқаларға тағылған алайда әр түрлі жағдайларға байланысты жарамсыз болған, не жоғалған биркаларды ауыстыру жұмыстары мал иесі есебінен жүргізіледі.

Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіруден өткізу тәртібі Жеке тұлғаларға тиесілі ауыл шаруашылығы жануарларының төлдерін бірдейлендіруден өткізу белгіленген жасқа жеткенге үш жұмыс күнінен кем емес уақыт қалғанда, ауыл шаруашылығы жануарларының иелері берген арыздың негізінде жүзеге асырылды.

Ауыл шаруашылығы жануарларының төлі мынадай жасқа жеткен күнінен бастап он төрт жұмыс күнінен кешіктірмей бірдейлендіруден өткізілуі қажет:

бұзаулар, козылар, лақтар, боталар – туған күнінен бастап жеті күн өткеннен кейін;

құлындар – төрт айлық жасынан бастап (таңбалаудан), туған күнінен бастап жеті күн өткеннен кейін (чиптеуден);

32. Ауыл шаруашылығы жануарларына ветеринариялық паспорт жеке беріледі. Көрсетілген қызметті алушының таңдауы бойынша ветеринариялық паспортты ұсақ мал мен шошқалар тобына (отарына) беруге жол беріледі.

Ветеринариялық паспорттың нөмірі осы Қағидалардың 3, 4, 5 және 5-1-тармақтарында көрсетілген ауыл шаруашылығы жануарларының жеке нөміріне сәйкес келеді.

Ұсақ мал мен шошқалар тобына (отарына) ветеринариялық паспорт беру кезінде ветеринариялық паспорттың нөмірінде осы Қағидалардың 3 және 5-тармақтарында көрсетілген ауыл шаруашылығы жануарларының тиісті түрінің жеке нөмірінің алғашқы төрт символы және топтағы (отардағы) ауыл шаруашылығы жануарларының саны көрсетіледі. Ветеринариялық паспортқа әрбір ауыл шаруашылығы жануарлары тобының (отарының) жеке нөмірлері енгізіледі.

34. Ауыл шаруашылығы жануарына жүргізілген ветеринариялық дауалау және диагностикалық зерттеулер туралы мәліметтер және ауыл шаруашылығы жануары туралы басқа да мәліметтер (ауыл шаруашылығы жануарының жынысы, түсі, жасы, қосымша белгілері) дерекқорға енгізіледі.

35. Ветеринариялық паспорт деректерін кейіннен жаңарту ветеринариялық іс-шараларды жүргізу, иесін ауыстыру, ауыл шаруашылығы жануарын бір әкімшілік-аумақтық бірліктен екінші әкімшілік-аумақтық бірлік аумағына орнын ауыстырған және басқа жағдайларда жүзеге асырылады.

36. Ауыл шаруашылығы жануарлары шығарылған кезде ветеринариялық паспорт ауыл шаруашылығы жануарының жаңа иесіне беріледі. Ауыл шаруашылығы жануары межелі пунктке келгеннен кейін ауыл шаруашылығы жануарының бар жеке нөмірі өзгертілмей, ветеринариялық паспорт ресімделеді.

Ұсақ мал мен шошқа тобының (отарының) бір бөлігі шығарылған кезде ұсақ мал мен шошқа тобына (отарына) қағаз нысанда ресімделген ветеринариялық паспорт болған жағдайда, жаңа иесіне ветеринариялық паспорттан үзінді-көшірме беріледі. Ұсақ мал мен шошқа межелі пунктке келгеннен кейін ауыл шаруашылығы жануарының бар жеке нөмірі өзгертілмей, ветеринариялық паспорт ресімделеді.

Тиісті мәліметтер дерекқорға енгізіледі.

37. Ауыл шаруашылығы жануарларын сою алаңында (сою бойынша алаң), сою пунктінде және етті қайта өндіру кәсіпорнында сойғаннан кейін сою алаңының (сою бойынша алаң), сою пункттері мен етті өңдеу кәсіпорындарының ветеринариялық дәрігерлері, ветеринариялық паспорттар мен ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіруді жүргізуге ар-

налған бұйымдарды (құралдарды) тиісті әкімшілік-аумақтың бірліктің жергілікті атқарушы органдары құрған ветеринариялық ұйымдарға тізімдеме бойынша береді, ал жеке тұтынуға арналған ауыл шаруашылығы жануарларын сойған кезде – иелері тапсырады.

38. Жануар өлген жағдайда, сондай-ақ осы Қағидалардың 29-тармағында көзделген жағдайлар туындаған кезде ветеринариялық паспорттарды және ауыл шаруашылығы жануарын бірдейлендіруге арналған бұйымдарды (құралдарды) жергілікті атқарушы органдардың бөлімшелеріне тиісті ақпаратты жолдай отырып, ветеринариялық ұйымдар жояды.

39. Қағаз нысанда ресімделген ветеринариялық паспорт жоғалған немесе бүлінген кезде осы Қағидаларда белгіленген тәртіппен ветеринариялық паспорт беріледі. Қағаз нысанда ресімделген жоғалған, бүлінген ветеринариялық паспорттар ауыл шаруашылығы жануарларының иелері осы Қағидалар 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өтініш берген күннен бастап жарамсыз деп есептеледі.

39-1. Берілген ветеринариялық паспортта көрсетілген деректер (мәліметтер) өзгерген кезде көрсетілген қызметті алушының өтініші негізінде осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша осы Қағидаларда белгіленген тәртіппен жаңа ветеринариялық паспорт беріледі.

40. Ұсақ мал (отарына), шошқа тобына ресімделген ветеринариялық паспорттан үзінді-көшірме алу қажет болған жағдайда көрсетілген қызметті алушы ветеринариялық ұйымға не портал арқылы сәйкес нысан бойынша өтініш ұсынады.

Ветеринариялық ұйымның жауапты қызметкері отыз минут ішінде өтінішті қарайды және осы Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ветеринариялық паспорттан үзінді-көшірмені не осы Қағидаларға 6-2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден уәжді бас тартуды береді.

Сонымен қатар ҚР «Ветеринария туралы» Заңы және Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 30 қаңтардағы № 7-1/68 бұйрығының талаптарын бұзған тұлғалар Әкімшілік құқық бұзушылық туралы 406-бап. Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы заңнамасына сәйкес әкімшілік жауапкершілікке тартылатынын ескертеміз.

М. Рахимбеков, Абай облысы
ветеринария басқармасының
ШЖК «Облыстық ветеринариялық қызмет» КМК
Жарма ауданы бойынша бөлімі.

ВСТРЕЧИ С НАСЕЛЕНИЕМ

РЕШАЯ СЕГОДНЯШНИЕ ЗАДАЧИ, СТАВЯ ЦЕЛИ НА БУДУЩЕЕ

В течение минувшей недели прошли встречи исполняющего обязанности акима района Берика Терликбаева и акимов округов с жителями населенных пунктов Жармы. Во встречах, состоявшихся в поселке Жарма, Акжальском, Каратобинском, Бирликском, Кызылагашском, Капанбулакском сельских округах также приняли участие председатель районного маслихата Мейрхан Оспанбаев, руководители ряда учреждений акимата и самостоятельных отделов района.

С отчетами о проведенной работе по социально-экономическому развитию за истекший период и намеченными планами на текущий год выступили акимы территориальных единиц Д.Мухамедсадыков, О. Бекмолдин, Н.Зарбеков, Д.Касенов, А.Ансбаев. Согласно представленному ими анализу деятельности исполнительных органов на местах можно сделать вывод – присутствует обратная связь с жителями с их привлечением в обсужде-

ние насущных социальных и экономических вопросов, осуществляются благоустройство территорий, укрепление всей инфраструктуры, реализуются государственные проекты по улучшению качества жизни людей. В ходе встреч руководству района поступили обращения от сельчан, на которые здесь же были даны исчерпывающие разъяснения.

Встречи прошли в формате живого общения, что импонировало разновозрастной аудитории. Главой района была подчеркнута основная цель проводимых встреч, как его ознакомление с положением дел в населенных пунктах Жармы, далее озвучены рекомендации и поручения ответственным лицам по рассмотрению поступивших вопросов с целью найти наилучшие решения, отвечающим чаяниям людей села. Все предложения, пожелания были взяты на контроль и приняты в дальнейшую работу. Также перед гражданами выступили и ответили на их вопросы предста-

вители отделов - образования, земельных отношений, занятости и социальных программ, Жарминской районной больницы, сотрудники полиции и ветеринарной службы. В частности, весьма своевременны для населения района будут рекомендации заместителя начальника отдела полиции Д.Кунабаева по профилактике интернет-мошенничества.

Собравшиеся смогли задать свои подготовленные вопросы, внести предложения, отвечающие, по их мнению, интересам населения. Выяснилось, что достаточно острым в той или иной мере по-прежнему в ряде округов остается проблема электроснабжения ввиду износа воздушных линий электропередач, что подтверждается перебоями электричества при плохих погодных условиях, техническими неисправностями. В протокольные решения собраний были внесены такие важнейшие моменты, как имеющаяся проблема с сотовой связью и доступом к сети Интернет

шиной скорой помощи.

Особый акцент руководством района был сделан на вопросах улучшения внешнего облика населенных пунктов. В связи с этим, прозвучал призыв к деятельной реализации республиканской экологической инициативы «Таза Казахстан», подчеркнув важность вклад каждого в столь масштабное мероприятие, формирование патриотического самосознания. Ведь добрые традиции объединяют людей в стремлении сделать свои родные места чище и благоустроеннее, настраивают общественность на позитивный лад. По необходимости установок ограждений участков республиканской дороги было разъяснено, что решение вопроса возможно только при рассмотрении его с соответствующей поддержкой «Казавтожол» - национальным оператором по управлению автомобильными дорогами Республики Казахстан, других дорожных ведомств. В любом случае владельцам домашнего скота

в селе Егинбулак, решение вопроса со строительством клуба в селе Бирлик, возведением спортивной и игровых детских площадок в Кызылагашском и Капанбулакском округах, ремонтом спортивного зала средней школы в поселке Жарма. Кроме того, жителей сельских округов, расположенных вдоль автодороги международного значения Омск – Майкапчагай интересовала тема о целесообразности установки ограждений на некоторых ее участках, дабы обезопасить безнадзорный скот, появляющийся здесь особенно в ночное время суток. Нарекания каратобинцев снова вызвало состояние их пастбищных угодий, которые все более ухудшаются в последние годы в виду недобросовестной деятельности золотодобывающих предприятий и браконьерских действий черных копателей. Обращения коснулись и обеспечения удаленных сел фельдшером, ма-

следует быть более ответственными и внимательными, осуществлять введение чипов и светоотражающих элементов для лошадей, не допускать безнадзорности животных возле автотрассы. Весьма актуален вопрос необходимости убойных площадок, поднятый жителями двух округов, его разрешение также взято на заметку. Появления же новых игровых и спортивных объектов на селе, по отчетам сельских акимов, ждать осталось немного – проектно-сметные документы на их строительство на стадии подготовки, с выделением соответствующего финансирования.

Итоги отчетных встреч, подведенных исполняющим обязанности акима района – на сегодняшний день, в целом, работа по стабильному укреплению района осуществляется. Но работу эту следует сделать более эффективной, конструктивной и разнообразной.

ДЕНЬ СЛАВЯНСКОЙ ПИСЬМЕННОСТИ И КУЛЬТУРЫ

ОБЕРЕГАЯ ОСНОВЫ ЯЗЫКА И ТРАДИЦИЙ

В обстановке согласия и душевного общения прошло в молодежном ресурсном центре мероприятие, организованное районным отделом культуры и развития языков при поддержке этнокультурного объединения «Единство» и приуроченное ко Дню славянской письменности и культуры, которой исполнилось уже более 1150 лет. Праздничному действу предшествовали представление развернутых выставок книжных изданий из фонда центральной библиотеки, а также самобытных экспонатов декоративно-прикладного искусства, в очередной раз продемонстрировавших то, насколько богата жарминская земля одаренными и умелыми мастерами. Вот на столах в фойе раскинулись вещицы из шерсти, ниток (одежда, салфетки, панно и накладки), появились картины, народные куклы, расписные покрывала и дорожки. Все радовало глаз яркими красками, уникальностью применяемых техник, мастерством их авторов – местных рукодельниц Галины Радченко, Тамары Фатхуллиной, Татьяны Пятковой, Любови Коробовой. Художественно-музыкальная часть мероприятия проходила на сцене, где главными действующими лицами стали Галина Тараханова, Людмила Богданова, группа «Лейся песня», работники Дома культуры, представители организаций и учреждений райцентра.

- Это замечательно, что день славянской письменности и культуры широко и ежегодно отмечается в нашей стране, ему посвящается множество различных мероприятий, ставящие целью сохранение традиций славянских народностей, проживающих в Казахстане. Именно в единстве представителей разных этносов, в их возможности сохранить, развивать свою культуру и язык, и заключается сила и процветание нашей многонациональной республики, - отметила в своей поздравительной речи руководитель этнокультурного объединения «Единство» Татьяна Николаевна

Пяткова.

- День славянской письменности нынче отмечаем, светлый день культуры сегодня к нам пришел. С этим добрым праздником мы вас поздравляем, пусть все в вашей жизни будет хорошо - таким посылком стихотворением собственного сочинения открыла программу Людмила Богданова. Затем выступили участницы группы «Лейся песня», исполнившие любимые песенные композиции, которые сорвали аплодисменты публики и не оставили никого равнодушным в зале.

Как известно, 24 мая – дата, связанная с

именами святых равноапостольных Кирилла и Мефодия – создателей славянского алфавита. До этих великих просветителей большинство народов древности не могло прочесть Священное Писание, ведь богослужения велись на латинском языке. На основе греческого языка Кирилл и Мефодий создали первый славянский алфавит и перевели к 863-ому году Евангелие на славянский язык. После смерти великих братьев их ученики претерпели гонения. Новая азбука прочно утвердилась в Болгарии, а оттуда была перенесена в Сербию, Румынию и на Русь. К концу 9 века тысячи людей читают и пишут на старославянском языке. Создатели славянского алфавита постарались, чтобы каждая буква в нем была простой и четкой, легкой для письма и красивой. Сегодня кириллица содержит оптимальное количество букв 33, считается одной из удобных систем письма. Кириллизация казахского языка не была новым явлением. Еще Ыбрай Алтынсарин в девятнадцатом веке разработал алфавит из 25 букв для «русско-туземных школ», его называли «миссионерской кириллицей» и он был в ходу до начала двадцатого века. Сегодня казахский алфавит базируется на кириллической графике – алфавит, содержащий 42 буквы, разработан ученым Сарсеном Аманжоловым и принят в 1940 году.

Подготовила Г. Смагулова.

ПРАЗДНИК ПОСЛЕДНЕГО ЗВОНКА В ГОРОДЕ ШАР

25 мая во всех школах города Шар прозвенел последний звонок – трогательный и символичный праздник прощания с детством и начала нового жизненного этапа.

В 2025-2026 учебном году общеобразовательные учреждения города выпускают около восьмидесяти одиннадцатиклассников, из которых восемь в целом претендуют на знак «Алтын белгі». Этот день прошел везде торжественно, ведь многие из юных шарцев не только добились высоких результатов в учебе, но и прославили свои школы викториями в различных олимпиадах, конкурсах, спорте и значимых мероприятиях районного, областного и республиканского уровня. Последний звонок – это не только прощание со школьными уроками, но и день благодарности учителям, родителям и наставникам, которые всегда были рядом. Выпускники города Шар уходят из школы с серьезным багажом знаний, достижений и уверенности в собственных силах. Впереди у юношей и девушек экзамены, выбор профессии, открытия и взрослая жизнь. Но школьные годы, любимые педагоги и этот волнующий праздник, думается, навсегда останутся в памяти ребят как самые светлые страницы юности.

В добрый путь выпускники

Средняя школа имени Б.Турсынова является старейшим, с более 90-летней историей учебным заведением города Шар. Сегодня здесь – в новом здании, возведенном в 2015 году, учебный год завершили 264 учащихся, из них 154 – с хорошими и отличными отметками. В праздник последнего звонка, конечно же, все внимание собравшихся детей, учителей и родителей было приковано к их одиннадцати выпускникам. Эти ребята, впрочем, как и многие другие учащиеся, проявили себя как лидеры во многих крупных и престижных мероприятиях – предметных олимпиадах, интеллектуальных, творческих и спортивных состязаниях. Среди лучших учеников школы Акнұр Нурылбек, Мөлдір Оралханова – победители четвертого и пятого международного конкурса-фестиваля имени Темиржана Базарбаева, Алихан Кажығали – обладатель Гран при в конкурсе домбристов олимпиады «Алтын сака», Динар Баяхметова, что удостоилась сертификата на областной олимпиаде по географии научно- проектного центра «Дарын»,

ставляет более восьмидесяти лет, начав свой тернистый путь с 1937 года. В 2025-2026 учебном году в данном учебном заведении обучение завершили 544 учащихся. Праздник последнего звонка стал здесь также настоящим парадом достижений детей и их наставников. Педагоги школы отмечают, что выпуск 2026 года, а это 38 учащихся, отличается большой активностью и похвальным стремлением к знаниям. При совместном труде и единстве учителей и учащихся четко виден курс этого корабля знаний, которые всегда высоки и неизменны.

Выпускники ярко завершают обучение, став победителями и призерами областных и республиканских олимпиад по биологии, истории, казахскому языку и литературе, русскому языку и литературе, математике, английскому языку и другим предметам. Гордостью школы признаны Надира Билялканова, Олжас Жумабек, Мөлдір Караканова, Ислам Мурат – претенденты на «Алтын белгі». Весьма прославили свою школу успехами в учебе младшее поколение, в частности уча-

Аружан Оралханова, занявшая третье место в областных чтениях Илияса Жансугурова, Томирис Жумагул, Зейнура Мәулен, Кәусар Мұратбек, Ерсултан Орынтай, Мариям Сейткали – призеры второго места по математической олимпиаде «Зерделі ұрпақ». На районных олимпиадах призовые места завоевали Курманбекова Аяжан, Калел Нурали, Әкімбай Абзал, Омаров Сымбат, Шуалхан Инжу.

В текущем году были красивые достижения и у учителей школы. Здесь можно упомянуть о победе в номинации «Жанашыл педагог» Анаргүл Бакиевой, о полученном сертификате областного инновационно-методического центра у Нурсулу Аманбековой, благодарственных письмах за подготовку учащихся – победителей в республиканских конкурсах, врученных Сандұғаш Табулдиновой, Татьяне Кожухановой, успехах в различных видах спорта Советхана Шынгожаева. В числе педагогов, кто качественно подготовил ребят к высоким стартам находятся Г. Тулеуханова, А.Туктубаева, Н. Имангалиева, М. Шалабаева, Н. Курсакова, Г. Жумаханова, А. Ибрайханова, Г. Скакова, Ж.Бутабаева, А.Рахметжанова, М. Керейбаева, Г. Болдыханова, Ш.Нугуманова, К. Кабыш, А. Сенбекова, Н.Құнапия, К. Омарова, Г. Ортбаева, С.Темирова.

Курс корабля знаний – к новым высотам

Славная летопись средней школы имени Героя Советского Союза Петра Карелина со-

щияся начальных классов Алина Асылбекова, Әбен Әбілмансур, Айнар Жарылғасын, Рахима Болат, Айзель Даутова, которые стали лучшими в районных и других мероприятиях. Учащиеся поздравили приглашенные гости, подчеркнув важность качественного образования для них, внедрения современных технологий в учебный процесс. Особое внимание было уделено учителям, с выражением в их адрес искренней признательности. Среди успешных педагогов минувшего учебного года учитель истории Л.Шуховцова, отмечена благодарственным письмом Президента Республики Казахстан Касым-Жомарта Токаева, Е.Кенжебаев, обладатель третьего места областного конкурса «Мерейлі ұстаз» и благодарственного письма акима области Берика Уали, это целая плеяда учителей - К. Шаяхметова, Т.Гридасова, М.Фейст, Л.Фейст, М.Кенжебаева, Н.Манн, Д.Буланова, М.Нурсапинова, О.Тулаков, А.Сембинова, Б.Манапов, К.Мурсерпова, А.Кабигужина, А.Скакова, Ж.Касенова, А.Сейтказина, С.Кабдуллина и многие другие, достойно поддерживающие успешную репутацию учебного заведения на протяжении многих лет, чьи обширные знания, педагогический опыт и усилия дали добрую путевку в жизнь тысячам детей.

75 лет школе – звезды Абая 2026

«Комплекс детский сад – школа имени Абая» в нынешнем году отмечает 75 лет со дня своего образования. 25 мая в школе со-

стоялся роскошный праздник «Звезды Абая 2026», посвященный знаменательному юбилею, почетными гостями которого стали ветераны педагогики, выпускники прошлых лет, а также коллектив и учащиеся, кто сегодня достойно представляет это известное в городе образовательное учреждение. В нынешнем году здесь обучались 239 учащихся, из них девятнадцать – выпускники 2026 года.

Истекающий учебный год для школы стал благополучным, полным больших достижений. Известно, в преддверии учебного года аким области БерикУали специально посетил учебное заведение и ознакомился с его деятельностью. Глава региона, высоко оценив проводимую здесь педагогическую работу и инновационные изыскания, предложил показать эту возможность другим школам. По труду и уважение: Указом Президента Респу-

Из школы – в самостоятельную жизнь

Праздник последнего звонка традиционно особенный для педагогов, учащихся и их родителей средней школы имени Төлеу Кобдыкова, наполненный волнением, теплыми воспоминаниями и радостью. Общеобразовательное учреждение было образовано в 2008 году, но, несмотря на сравнительно небольшой срок, его учащиеся и педагоги могут заслуженно гордиться высокими достижениями в воспитательном – обучающем процессе. 2025-2026 учебный год удачно завершился для 181 учащегося, в том числе для одиннадцати ребят 11 класса.

Торжественная линейка началась с поздравлений директора школы и приглашенных гостей. В адрес учащихся прозвучали похвальные слова за успехи в учебе, участие в жизни школы, пожелания удачи на предсто-

блики Казахстан Касым-Жомарта Токаева директор школы Меруерт Бейсембаева награждена медалью «Ерен еңбегі үшін», отмечена благодарственным письмом от Президента страны. Это справедливая оценка труда всего коллектива и новый импульс, открывающий путь к дальнейшим высотам.

Оправдывают надежду своих учителей и сегодняшние выпускники. Среди них претенденты на знак «Алтын белгі» – Назерке Аписарова, Тахмина Ахметкарим, Тогжан Есенханова, Сәзім Темірбек, обладатели аттестатов с отличием Аяжан Абдрахманова, Алуа Ермухамет. Звезды Абая 2026 – это также двадцать девять одаренных учеников, которые с честью защищали честь школы в течение учебного периода на олимпиадах, спортивных соревнованиях, конкурсах, это девять лучших учителей, руководивших ими.

Школа объединила педагогов области, организовав в рамках учебного года областной семинар на тему: «Пути формирования патриотического воспитания у учащихся начальных классов», где были обсуждены пути

ящих экзаменах и для выпускников – в выборе будущей профессии. Были подготовлены праздничные выступления: песни, танцы, стихи, благодарность учителям.

В этом году отмечены достижения многих учеников, что представляли школу на различных интеллектуальных и творческих соревнованиях. Их имена (А.Антаева, А.Абдрахманова, Е.Ақшайлова, Н.Сейфуллина, Е.Сайлаухан, М.Кабылғазы, А.Сәрсембек, А.Бауыржанқызы, А.Булақбаева, К.Калтықбаева, А.Туруспек, А.Айжақсин, А.Кайырбекқызы, Х.Серікқазы, З.Қылыш, К.Сербол, Ә.Қайдар, Н.Туруспек, Ә.Әлижан, М.Қайдар, Т.Жайлауғазы, А.Султанова, Н.Урашева, Р.Кимадиев, а также многие другие ребята, ставшие лучшими – подтверждение добросовестного и качественного труда учителя и настоящая гордость родительской общественности. Названы на празднике имена учителей – предшественников, они на протяжении многих лет помогали своим ученикам расти и добиваться результатов в учебе. К ним относятся Г.Бабаева и Ж.Аскарбекова – участницы районного

формирования национальных ценностей у детей начальных классов, воспитания чувства патриотизма. Главным событием стало и празднование 75-летнего юбилея школы – праздник преемственности поколений. В этот день были широко освещены история, достижения с момента закладки фундамента учебного заведения, чествование заслуженных педагогов, внесших большой вклад в становление и развитие школы – подчеркивает директор школы Меруерт Бейсембаева.

и областного этапов республиканской олимпиады «Математикалық регата», А.Амиргазина, она заняла второе место на районном этапе областного конкурса «Педагогикалық бастама». Потрясающих результатов в течение истекшего года в своей работе добились К.Шарипханова, Г.Жунусова, Д.Булақбаев, А.Муратова, Г.Кожебаева, Ә.Болатбек, А.Камбарова, Т.Бығозина, Т.Канеева, М.Камалиева, Г.Ағиева, Г.Буланова и другие учителя

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

Құрметті
Аманбаева Галия Есенгельдиновна!
Сізді 50 жас мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтаймыз!
Осы жас — өмірдің ең кемел шағы, даналық пен тәжірибенің, сұлулық пен жігердің тоғысқан кезі. Жұмысыңыз алға басып, еңбегіңіз бағалана берсін. Отбасыңызда береке, деніңізге саулық, жүрегіңізге тыныштық тілейміз. Әр күн қуанышқа толы болып, алда әлі талай биік белестерді бағындырыңыз!

Ізгі ниетпен: Қаратөбе әкімшілік ұжымы.

ОРМАН ӨРТІНЕ ҚАРСЫ КҮРЕС

Орман — табиғаттың баға жетпес байлығы, адамзаттың тыныс-тіршілігінің кепілі. Сондықтан орманды өрттен қорғау — барша қоғамның маңызды міндеттерінің бірі. Әсіресе жаз мезгілінде ауа райының ыстық әрі құрғақ болуы орман өртінің шығу қаупін арттырады. Көп жағдайда өрттің шығуына адамдардың табиғат аясында қауіпсіздік ережелерін сақтамауы себеп болады.

Орман өрті бір мезетте үлкен аумақты шарпып, ағаштар мен өсімдіктерге, жануарлар дүниесіне орасан зор зиян келтіреді. Сонымен қатар, өрт салдарынан табиғат тепе-теңдігі бұзылып, қоршаған ортаға зиянды түтін тарайды. Кей жағдайларда елді мекендер мен тұрғындардың өміріне де қауіп төнеді.

Осыған байланысты Тау-Дала филиалының мемлекеттік инспекторлары орман өртінің алдын алу мақсатында тұрақты түрде рейдтік және түсіндіру жұмыстарын жүргізуде. Өрт қауіпті кезеңде орман алқаптарында бақылау күшейтіліп, арнайы техникалардың дайындығы тексеріліп, тұрғындарға өрт қауіпсіздігі ережелері түсіндірілуде.

Табиғат аясында демалушыларға орманда от жақпау, темекі тұқылын тастамау, шыны бөтелкелер мен жанғыш заттарды қалдырмау, қоқысты жинап кету секілді қауіпсіздік талаптарын сақтау қажет. Себебі кішкентай ғана ұшқын үлкен апатқа алып келуі мүмкін.

Табиғатты қорғау — келер ұрпақ алдындағы жауапкершілік. Сондықтан әрбір азамат орман байлығын сақтауға атсалысып, өрт қауіпсіздігі талаптарын қатаң сақтауы тиіс. Орман — халықтың ортақ қазынасы. Оны қорғау — бәріміздің парызымыз.

С. Дюсупжанов, Тау-Дала филиалының
Жарма орманшылығының Аумақты қорғау инспекторы.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

«Бакыршық тау-кен өндіру кәсіпорны» ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

1. Жобалық құжаттаманың атауы: «Бакыршық тау-кен өндіру кәсіпорны» ЖШС үшін экологияға әсер етуге рұқсат алуға арналған материалдар.

2. Өсер ету аймағы: ҚР, Абай облысы, Жарма ауданы, Өуезов кенті.

1.	49 0 43'50"	СШ	810	33'36"	ВД
2.	49 044' 01"	СШ	810	35'58"	ВД
3.	49 043' 39"	СШ	810	38'52"	ВД
4.	49 043' 06"	СШ	810	38'51"	ВД
5.	49 042' 56"	СШ	810	38'45"	ВД
6.	49 042' 48"	СШ	810	38'33"	ВД
7.	49 043' 07"	СШ	810	38'03"	ВД
8.	49 042' 52"	СШ	810	36'03"	ВД
9.	49 043' 00"	СШ	810	33'31"	ВД

3. Қоғамдық тыңдаулар 2026 жылғы 30 маусым күні сағат 11.00 де Абай облысы, Жарма ауданы, Өуезов кенті, «Б» кварта лы, 36 ғимарат, Өуезов кентінің Мәдениет үйіне өтеді.

Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін төмендегі сілтеме бойынша өту қажет: <https://us02web.zoom.us/j/6320255552?pwd=dmpmMkwxamlEVNl0djZpQXNUbmRlRjQ0T09> Конференцияның сәйкестендіргіші: 632 025 5552. Кіру коды: 9379992

4. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Бакыршық тау-кен өндіру кәсіпорны» ЖШС, БСН 930340000251; ҚР, Абай облысы, Жарма ауданы, Өуезов кенті, А кварталы, 30Г ғимара ты, тел. 8-7232-492-600, e-mail: DenisN@solidcore-resources.kz.

5. Әзірлеуші: «Лаборатория –Атмосфера» ЖШС. БСН 010240004556. Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, Шығыс Қазақстан облысы, Өскемен қаласы, Потанин көшесі, 35, н.п. 66, теле фон 8(7232) 76-70-39, 8 (777) 783 54 60, e-mail uklab_ecolog@mail.ru

6. Жобалық құжаттама пакетімен ҚО ТРЖ ҰДБ <https://ndbecology.gov.kz/> экологиялық порталында, сондай-ақ ШҚО табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасының сайтында: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru> табысуға болады.

7. Жоспарланған қызмет туралы, қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы қосымша ақпаратты, сондай-ақ жоспарланған қызметке қатысты құжаттардың көшірмелерін мына мекен-жайлар бойынша сұратуға болады: «Бакыршық тау-кен өндіру кәсіпорны» ЖШС, БСН 930340000251; ҚР, Абай облы сы, Жарма ауданы, Өуезов кенті, А кварталы, 30Г ғимара ты, тел. 8-72345-25-600, e-mail: DenisN@solidcore-resources.kz. «Лабо ратория – Атмосфера» ЖШС, Шығыс Қазақстан облысы, Өскемен қ., Потанин к-сі, 35, н. п. 66, телефон 8(7232) 76-70-39, 8 (777) 783 54 60, e-mail uklab_ecolog@mail.ru.

8. Ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілгенге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей мына мекен-жайлар бойынша қабылданады: электрондық мекен-жай – urigr.abay@akimatabai.gov.kz; пошталық мекен-жай - Қазақ стан Республикасы, Абай облысы, Семей қаласы, Тұрлыха нов көшесі, 30. Телефон 8 777 955 63 34.

ТҮРҒЫНДАР НАЗАРЫНА!

ВНИМАНИЕ!!!

Вам позвонили и представились сотрудниками
БАНКА, сообщили
о подозрительных операциях, просят назвать
номер банковской карты, код из СМС,
пароли подтверждения
ЭТО МОШЕННИКИ!!!

Сотрудники банков данные сведения не запрашивают. Прервите телефонный разговор, позвоните на горячую линию банка, либо обратитесь в ближайшее отделение банка

Құрметті Жарма ауданының тұрғындары!!!

Жарма аудандық полиция бөлімі ескертеді!!!

Егер Сіздің ұялы телефоныңызға (көбіне Whats App қосымшасына) белгісіз біреулер хабарласып, Сізге:

Ұялы телефон нөмірінің мерзімі өткенін айтса;

Алаяқтар Сіздің атыңызға несие рәсімдеп жатқанын айтса; Казпочтадан хабарласып, посылка келіп тұрғанын айтса; Қазақтелекомнан хабарласып тұрғанын айтса;

Банк, Полиция, КНБ, Прокуратура және басқа да ұйымдардан хабарласып тұрғанын айтса; Ұялы телефоныңызға жіберген СМС коды сұраса;

Whats app қосымшасына таныстарыңыздан немесе туыстарыңыздан қарызға ақша сұрау хабарламасы келсе; Тик-Ток немесе Инстаграм қосымшаларынан КазАтомПром, ҚазМұнайГаз және т.б. компаниялардан ақша қаражаттарын

инвестиция жасап көбейтуге болатыны туралы ұсыныстар болса;

Тик-Ток немесе Инстаграм қосымшаларынан арзан бағаға ұялы телефон, тұрмыстық заттар және т.б. сатып алуға ұсыныстар болса;

«Колеса кз» сайтында арзан бағаға автокөлік немесе автокөлік саймандарын сату бойынша жарнамалар болса, Бұлардың барлығы алаяқтардың іс-әрекеттері болуы мүмкін.

Естеріңізде болсын ешқашан белгісіз азаматтарға алдын ала ақша қаражаттарын аударманыңыздар! Ұялы телефонға келген СМС кодтарды ешкімге айтпаныңыздар! Whats App қосымшасы арқылы хабарласқан белгісіз тұлғалармен сөйлеспеніздер! Себебі алаяқтар Сіздердің ақша қаражаттарыңызды өздеріне иемденіп алу үшін барлық алаяқтық іс-әрекеттерге дайын.

Құрметті аудан тұрғындары алаяқтардың құрбаны болмау үшін аталған ақпаратты туған-туыстарыңызға, ата-аналарыңызға және балаларыңызға ескертіп, жеткізулеріңізді сұраймыз!!!

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

ТОО «Бакырчикское горнодобывающее предприятие», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания.

1. Наименование проектной документации: Материалы для получения экологического разрешения на воздействие для ТОО «Бакырчикское горнодобывающее предприятие».

2. Территория воздействия: РК, область Абай, Жарминский район, поселок Ауэзов.

1.	49 0 43'50"	СШ	810,33',36"	ВД
2.	49 044' 01"	СШ	810	35'58" ВД
3.	49 043' 39"	СШ	810	38'52" ВД
4.	49 043' 06"	СШ	810	38'51" ВД
5.	49 042' 56"	СШ	810	38'45" ВД
6.	49 042' 48"	СШ	810	38'33" ВД
7.	49 043' 07"	СШ	810	38'03" ВД
8.	49 042' 52"	СШ	810	36'03" ВД
9.	49 043' 00"	СШ	810	33'31" ВД

3. Общественные слушания состоятся 30 июня 2026 года в 11:00 часов по адресу область Абай, Жарминский район, поселок Ауэзов, Квартал «Б», здание 36, Дом Культур поселка Ауэзов.

Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us02web.zoom.us/j/6320255552?pwd=dmpmMkwxamlEVNl0djZpQXNUbmRlRjQ0T09> Идентификатор конференции: 632 025 5552. Код доступа: 9379992

4. Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Бакырчикское горнодобывающее предприятие», БИН 930340000251; РК, область Абай, Жарминский район, п. Ауэзов, квартал А, здание 30Г, тел. 8 (7232) 492-600, e-mail: DenisN@solidcore-resources.kz.

5. Разработчик: ТОО «Лаборатория-Атмосфера». БИН 010240004556. Адрес: Республика Казахстан, Восточно-Казахстанская область, г. Усть-Каменогорск, ул. Потанина, 35, н.п. 66, телефон 8(7232) 76-70-39, 8 (777) 783 54 60, e-mail uklab_ecolog@mail.ru.

6. С пакетом проектной документации можно ознакомиться на сайте НБД СОС и ПР <https://ndbecology.gov.kz/>, а также на сайте Управления природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru>

7. Дополнительную информацию о намечаемой деятельности, проведении общественных слушаний, а также запросить копии документов, относящихся к намечаемой деятельности можно по адресам: ТОО «Бакырчикское горнодобывающее предприятие», БИН 930340000251; РК, область Абай, Жарминский район, п. Ауэзов, квартал А, здание 30Г, тел. 8 72345-25-600, e-mail: DenisN@solidcore-resources.kz.; ТОО «Лаборатория-Атмосфера», Восточно-Казахстанская область, г. Усть-Каменогорск, ул. Потанина, 35, н.п. 66, телефон 8(7232) 76 70-39, 8 (777) 783 54 60, e-mail uklab_ecolog@mail.ru.

8. Замечания и предложения принимаются не позднее 3-х рабочих дней до проведения общественных слушаний по адресам: электронный – Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай: urigr.abay@akimatabai.gov.kz; почтовый - Республика Казахстан, область Абай, г. Семей, ул. Турлыханова, 30. Телефон 8 777 955 63 34.

МЕНІҢ ӨЗЕНІМ ӨЗ ТАРИХЫН ЖЫРЛАЙДЫ

10-сынып оқушысы
Стілхан Әділжан

Мен естідім түрлі аңызды,
Тарихы сыр шертеді маңызды.
“Ханым” деген өзенді білесің бе?
Қазыналы Қалбаның етегінде.

Қанишама қан төгілді арпалыспен,
Қаниша жан ағып кетті толқынменен.
Кей аңызда “Қаным” деп атағанмен,
Аңыздар көп әр түрлі бізге жеткен.

Тарихтың қойнауынан шығарамын,
Ақ сүттің бетіндегі қаймағын
Сыр сандықтың түбінде жатса дағы,
Келіспеймін ойдағы қара дақпен.

Бұл мекен талай ханның ақ ордасы,
Өткен ғой Жәнібектей батырлары.
Мәңгілікке жұмбақ болған өзенді,
Жырға қосқан арда ақын, абыздары.

Көктемде селдей болып тасынғанда,
Кезегі келді оның да басынғанда.
Қолындағы кестелі орамалмен,
Ханиша шықты серуенге оңашада.

Толқыны асау таудай долданған,
Хан қызын көріп қалып толқынған.
Қолындағы жібек орамалды,
Арнасына салып алып ағызған.

Ханиша қыз дереу келіп бұйырған,
Жанындағы нөкерге ол мыңдаған.
“Алып кел, тауып жаның барда!”,
Аяушылық, ешбір танытапаған.

Табылмасын білсе де нөкер кетті,
Ағзып оны да толқын әкетті.
Кестелі орамал да, талай нөкері,
Қайтып келмес сапарына аттанды.

Халықтың жүрегінің түкпірінде,
Аңыз болып таралып сақталды.
Назын айтып Ханиша қыздың,
Бзалы толқындары өзеннің,
Мұңға толып ағып жатыр әлі күнге.

Талай ғасыр, уақытпен сыр шерткен,
Сақталады тарихтың қойнауында.
Көнеден қалған аңызды естімеген,
Жырға қосты жас ақының міне, бүгін!

МЕЙІРІМДІЛІК

7-сынып оқушысы
Мейрамхан Айару

Мейірімділік туралы ой толғағанда,
Ойыма сан түрлі сұрақтар оралғанда.
Жүректерге жылулықты сыйлағандай,
Мәңгілік сезімнің тұнғайығындай...

Қатыгез тағдыр өмір аңысынан,
Мейірімділік алыста тумшаланған.
Қарбаластың сонынан кетіп жатыр,
Бұлқынып күн нұрымен таласқаннан.

Мейірімділік дәнін сепсең әр жүрекке,
Құлтырады жер жаһан толып гүлдерге.
Зұлымдық кетеді ағып өзен суындай,
Жүректер толар шексіз мейірімділікке.

Әр жүректің түбінде сақтамай
Әр іс пен сөзді сыйға тартқандай,
Адамзат бойындағы ұлы қасиетті
Сен дарытып сақта оны ұмытпай!

ТУҒАН ЖЕРІМІЗГЕ САЯХАТ

5-сынып оқушысы
Даулетканова Аяулым

Туған жер... Осы бір қасиетті сөзді естігенде жүрегіме жылылық ұялап, көз алдыма балалық шағым өткен әсем мекен елестейді. Туған жер - әр адамның кіндік қаны тамған қымбат мекені. Шығыстың шұрайлы жеріне айналған қойнауы кеңге толған, ауасы таза, жанға шипа, дертке дауа

суы бар батырлар мен би, шешенге, ақындар мен жазушыларға, спортшылар мен әншілерге мекен болған Қарт Қалбаның етегіндегі Қалбатау ауылы туралы сөз қозғағым келеді.

Адам қай жерде жүрсе де, туған жерін ешқашан ұмытпайды. Себебі туған жердің әр тасы, әр ағашы, таза ауасы мен әсем табиғаты жүрекке ерекше жылулық сыйлайды. Мен үшін туған жерім - бақыт пен шаттықтың мекені.

Туған жерге жасалған әр саяхат адамға ерекше әсер қалдырады. Себебі туған жер - адамның алтын бесігі. Оны құрметтеу, қорғау және таза ұстау - әр азаматтың міндеті. Мен туған жерімді әрқашан мақтан етемін және оның гүлденуіне өз үлесімді қосқым келеді.

Туған жерімізге саяхат жасау бізге табиғаты сүюді, елді құрметтеуді және туған өлкенің қадірін білуді үйретеді. Туған жердің топырағы да, ауасы да адамға ыстық. Сондықтан туған жерді сүю - Отанды сүюдің белгісі.

Мен өз ауылым туралы мақтанышып айтатырып, болашақта ауылымның дамуына өз үлесін қосар патриот азамат боламын деп нық сеніммен айта аламын. Мен аяулы алтын бесік ауылымды шексіз сүйіп қасерлеймін.

АЛЫСТАҒЫ ДОСЫМА ХАТ

5-сынып оқушысы Нұрпанова Нұржа

Сәлем, менің алыстағы қадірлі досым! Саған ерекше ықыласпен өзімнің туған жерімді таныстыру мақсатында қолыма қалам алып жазайын деп шештім. Ал бастайын тыңда ...

Менің туған жерім - қазыналы Қалба тауының етегіндегі тоғыз жолдың торабында орналасқан төрт түлік мал өсірген қазақтың ежелгі қонысы, тұла бойы қазбаға бай, тарихы шежіреге толған, халқы қонақжай қасиетті Жарма елі менің де кіндік қаным тамған туған мекенім. Осы Қалбаның шығыс баурайында Қалбатау деген ауыл орналасқан, ауа-райы негізінен құбылмалы, көбіне оңынан жел соғады, сол себепті ата-балаларымыз: «Қалбада жел болмаса жұт болады», - деген нақыл сөзі әлі күнге дейін ел есінде. Міне, осы Қалбада орналасқан ауылымыз сымбатты сұлу табиғатымен, көз тартар әсем ауылдарымен, жайдар жүзді, мейірімді адамдарымен ерекшеленіп тұрған өңір. Таң қалдарған табиғаты, биік тауларында қыран бүркіт ұя салған, арқар киігі ойнақтаған, өзен-көлдерінде балығы таудай тулаған жерде өмірге келудің өзі шын бақыт деп түсінемін, сондықтан да мен өз елімді мақтан етіп жақсы көремін.

Жарма ауданының орталығы Қалбатау ауылы сонау ХХ ғасырдың 20-жылдарының аяғында колхоздастыру кезінде аудан орталығы болып ірге тасы қаланған. Сол кезден бері қаншама тарихты бастан өткізсе де өз келбетін жоймай, қаншама халықты құшақ жая қарсы алып, аяулы мекеніне айналған құт дарыған мекен.

Ауылдың тарихы да ерекше, сонау патша заманында халқымызды орыстандыру мақсатында осы жерлерге орыстарды қоныстандырған дейді. Алғашқылардың бірі болып Георгий есімді саудагер жігіт осы өңірге келіп қоныстаныпты. Содан ауылдың аты -Георгиевка деп аталды. Ал 2007 жылдан бастап, ауылымызға Қалбатау деген атау берілді.

Досым, тағы бір қызықты айтайын, сен тыңда. Ауылдың шетінде Ханым өзені бар. Осы өзеннің ешкім біле бермейтін қызықты аңызы бар. Ертеде осы жерде ханның ордасы болыпты. Сол ханның ерке де, биязы, өте әдемі қызы болыпты. Көктем шығып айнала жасыл желекке оранып жатқан сәтте, өзеннің арнасы қар суына толып тау мен тасты бұзып буырқанып тасып жатыпты. Судың жағасына қолында кестелі орамалы бар ханша қыз серуендеуге шығады. Бұлқынған асау толқын қыздың қолындағы орамалды ағзып алып кетеді. Қыз ордаға келіп нөкерлеріне орамалды тауып келуді бұйырады. Кестелі орамалдың артынан кеткен нөкер қайтапты, орамал да табылмады. Ал ханша қыз күнде келіп су жағасында көз жасын көл қылып жылайды екен. Осылайша осы өзенді “Ханым” деп атап кетіпті.

Достым, тағы бір кеудем толып мақтанышып Қалбатау өңірі ел мен жерді қорғаудың өшпес үлгісін көрсеткенін айта аламын. Осы өңірден Ұлы Отан соғысында ерлік көрсеткен он үш батырымыз “Кенес Одағының Батыры” атағын алса, осы соғыста 397 фашистің көзін жойған аты аңызға айналған мерген, “Халық қаһарманы” Төлеуғали Әбдібеков те осы өңірдің тумасы.

Еспенбет пен Боранбай би, Қонақай мен Нарбота, Қарақожа мен Жәнібек, Жалаңаш пен Бекжан, Ақтамберді, Итқара, Барақ, сөз бастаған шешен, елші, «тура биде туған жоқ деп» билік айтқан Ақтайлақ биге, аты әлемге әйгілі, ұлылық пен ақындықты бойына дарытқан, жазба әдебиетінің негізін салушы ұлы Абайға әже, Құнанбайдың анасы Зереге, қазақ әдебиетінде бір төбе болған Сапарғали Әлімбетов, Төлеу Көбдіков, Қалихан Алтынбаев, қоғам қайраткері, жазушы Әзілхан Нұршайықовқа мен партизан жазушы Әди Шәріповке, ақын апамыз Тұрсынхан Әбдрахмановаға, еркін күрестен тұңғыш спорт шебері Қабден Байдосовқа, КСРО-ның жеті дүркін чемпионы, Еуропа, Азия және әлем чемпионы, олимпиада ойындарының жүлдегері Дәулет Тұрлыхановқа, «Әлия» деп ән салған кристалды таза дауысы бар Роза Рымбаеваға мекен болған қасиетті жер.

Досым, сен тыңда, тағы бір қызығы осы аулда көкпен таласып алыстан мен мұңдалап тұратын терек ағашы көп кездеседі. Теректі ертеде бірнеше себеппен отырғызған. Терек ағашы табиғатқа сұлулық пен әсемдік бергенімен, тағы бір қасиеті тамыры тереңге жайылып жер астындағы суды бойына тез сіңіреді. Ал осы өңірде су таяз орналасқан. Сондықтан табиғат пен адам әр кез өзара үндесіп жатады ғой.

Аса құрметті, менің алыстағы досым! Туған мекенімнің қасиетін ауыз толтырып жырға қосып айта берсең таңнан кеш батып, таң атады. Осындай қасиетті мекенде өмір сүріп, бойыма сапалы білімді сусындатып, саналы тәрбиені дарытып, еңсесі биік елімнің дамуына аз болса да өз үлесімді қосу менің алдағы мақсатым. Сондықтан да мен қасиет тұнған елімді мақтан етіп, жақсы көремін. Міне, менің алтын бесігім ауылым туралы аз да болса да білдім. Енді сен де өз ауылыңды сипаттап, маған жаз. Асыға хат күтемін!

Сау болып тұр, менің аса қадірлі алыстағы досым!

Тираж -2300 Тапсырыс: №222

Редакцияның мекен-жайы:
070600, Абай облысы, Жарма ауданы, Қалбатау ауылы,
Қабанбай к-і, 101/4үй

«Қалба тынысы» газеті "Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінің Ақпарат комитеті" республикалық мемлекеттік мекемесінде 2024 жылғы 2 ақпанда қайта тіркеліп, № KZ92VPY00086934 куәлігі берілген.

Жарнаманың нақтылығына жарнама беруші жауапты.

Газет аптасына бір рет қазақ және орыс тілдерінде шығады.

Газет «Қалба тынысы» газетінің компьютерлік орталығында беттеліп, Өскемен қаласындағы, Абай даңғылы, 20 үйде орналасқан «Печатное издательство – агентство «Рекламный Дайджест» ЖШС –де офсеттік тәсілмен басылған.